

Ett Ögonblick

INFORMATION FRÅN SVERIGES ÖGONLÄKARFÖRENING

Nummer 4 • December 2005 • Swedish Ophthalmological Society

Kära medlemmar i Sveriges Ögonläkarförening

Decembermörkret sänker sig över landet. Det finns dock flera ljuspunkter i form av glädjande tilldragelser. För snart 100 år sedan bildade 17 ögonläkare en nationell ögonläkarförening i Uppsala, och det skall vi fira år 2008! Förberedelserna har börjat, så både slott och universitetsaula är bokade. Preliminär jubileumsdag är den 31 maj 2008 i Uppsala.

VI GLÄDS MED Anders Heijl, som fått inte mindre än 3 prestigefyllda pris under hösten. Mera om detta hittar du inuti medlemsbladet.

PROGRAMMET på Riksstämman i Älvsjö omfattande bl. a. en pedagogisk och mycket entusiastmerande

Klas-Olav Skoog

föreläsare från Moorfield's Eye Hospital, som lät oss skymta framtida möjligheter att kontrollera läkning, ärrbildning mm.

SNART FÅR VI NJUTA av julens och nyårets helger. Alla medlemmar i SÖF tillönskas En God Jul och Ett Gott Nytt År.

Klas-Olav Skoog

**FÖRENINGSG-
INFORMATION**

5

Vårens SK-kurser (2 st) och ST-kurser (3 st)

Alla kurser söks nu via IPULS, www.ipuls.se. De så kallade SK-kurserna är finansierade av IPULS och söks som "SK-kurs". Ögonläkarföreningens kurser benämns ST-kurs och återfinna under sökrubriken "Utbildningar utöver SK-kurser".

I nuet vet vi att barnkursen kommer att ges 6-10 februari (sista ansökningsdag 24 december) och retina 13-17 mars (sista ansökningsdag 24 november) samt Kornea och konjunktiva den 8-11 maj (sista ansökningsdag 1 februari 2006, en något omstrukturerad kornea/konjunktiva-kurs med Professor Per Fagerholm som kursledare i Linköping).

Till vårens SK-kurser i Optik (kursstart 3 april) och Neurooftalmologi (kursstart 15 maj) har ansökningstiden redan gått ut. Ett tips till alla presumtiva kursdeltagare. Man kan prenumrera på information om IPULS-kurser genom att registrera sig och ange intresseområde. Då får man via e-mail upplysningar om nyannonserade kurser.

Per Montan

**ÅRSMÖTET I
UMEÅ**

11

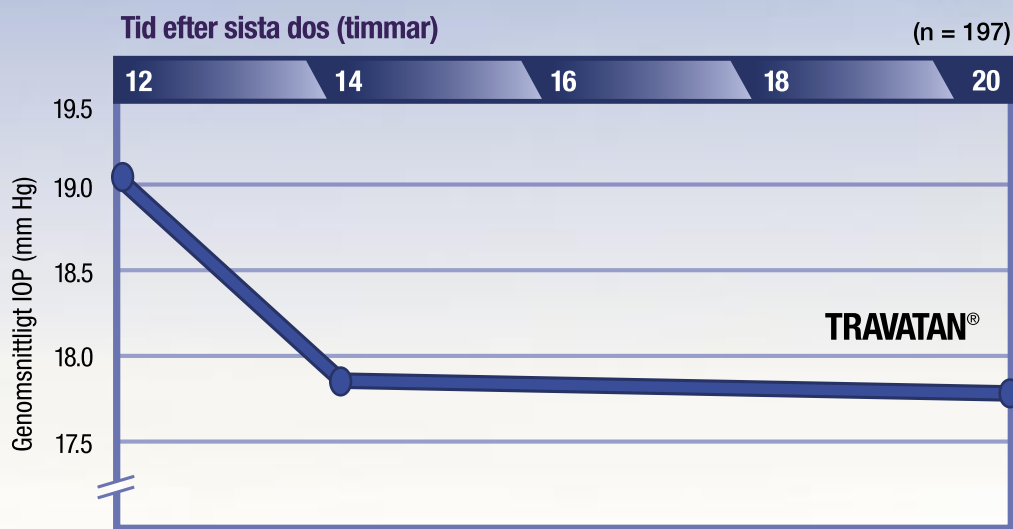
**EBO-
EXAMEN**

12

ÖGONMINNEN

14

Håller i det långa loppet.

I studien av Netland et al.¹ visar Travatan en trycksänkande effekt som förbättrades över dygnet och var signifikant bättre änlatanoprost klockan 16.00. Grafen ovan visar intraokulärt tryck hos patienter behandlade med Travatan (sammanräknat för samtliga besök under 12 månader).

Underlätta för dina patienter – beställ TRAVATAN Eyot!

1) Netland PA, et al. Am J Ophthalmol. 2001; 132: 472-484. TRAVATAN (travoprost), ögondroppar, lösning. Indikation: okulär hypertension eller öppenvinkelglaukom. Plastflaska 2,5 ml.

Information från Sveriges Ögonläkarförening sänds ut fyra gånger årligen till betalande inklusive korresponderande medlemmar

Adressförändring måste anmälas till:
Medlemsregistret
Sveriges Läkarförbund
Box 5610
114 86 Stockholm
oavsett medlemskap i Läkarförbundet
eller ej, då föreningen utnyttjar detta
adressregister.

Pensionärer som önskar erhålla
föreningens medlemsutskick måste
anmäla detta skriftligen till:
Anders Behndig
Facklig sekreterare
Norrlands universitetssjukhus
Ögonkliniken
901 85 Umeå

En administrativ avgift på 50 kr/år
kommer då att debiteras.

Annonsering i *Ett Ögonblick* är väl-
kommet. För 2006 gäller följande
priser:

Helsida	10.000:-
Halvsida	6.000:-
Kvartssida	3.500:-

Självkostnad för färgtryck tillkommer.
Kostnad för udda format och radan-
nonser kan diskuteras med skattmä-
staren.

Annonsering för kurser och möten
som arrangeras eller förmedlas av
medlemmarna debiteras inte.

Göran Oliverstedt
Skattmästare

Material till nästa nummer av
Ett Ögonblick måste vara tidningens
redaktör Anki Frécon tillhanda senast
den ????????? 2006.

Sänd materialet i form av
Microsoft Word-fil via e-post
till tidningens redaktör:
anki.frecon@sankterik.se

Ansvarig utgivare:
Klas-Olav Skoog
klas-olav.skoog@lio.se

Produktion:
Tryckhuset i Linköping AB
www.tryckhuset.com

FÖRENINGSG- INFORMATION

Medlemskap i Sveriges Ögonläkarförening

*Ansökan om medlemskap i Sveriges
Ögonläkarförening skickas till:*

Anders Behndig
Facklig sekreterare
Norrlands universitetssjukhus
Ögonkliniken
901 85 Umeå
med skriftlig rekommendation från
någon, som redan är medlem i
föreningen.
Se ansökan sidan 5.

Beslut om inval fattas vid styrelse-
mötena som årligen äger rum i mars/
april, vid höstens årsmöte och vid
Riksstämman. Bekräftelse om medlem-
skap skickas efter varje styrelsemöte.

Välkommen med Din ansökan!

Stefan Seregard
Vetenskaplig sekreterare

Önskar du ta upp något ärende vid nästa styrelsemöte?

Var god skicka in ditt/dina
förslag till Sveriges
Ögonläkarförenings
ordförande:

Klas-Olav Skoog
Ögonkliniken
Universitetssjukhuset
581 85 Linköping
klas-olav.skoog@lio.se

*Redaktionen tackar Nils Rehn
för hans bidrag vid arbetet med tidningen.*

Specialistläkare i oftalmologi

Ögonverksamheten SU/Mölndal

Tillsvidare heltid, tillträde snarast, 2 befattningar

Ögonverksamheten behöver förstärka läkarbemanningen för att ersätta pensionsavgångar och klara ett utökat uppdrag. Ögonverksamheten vid Sahlgrenska Universitetssjukhus finns huvudsakligen på SU/Mölndal. Barnögonmottagning finns vid Drottning Silvias Barn- och ungdomssjukhus och vid Syncentralen SU/Högsbo. I verksamheten finns spetskompetens inom flera fält. Forskning och utvecklingsarbete bedrivs bl a gällande katarakt, hornhinn sjukdomar, glaukom och små barns ögonsjukdomar

Arbetsuppgifter

Vi söker kollegor som har intresse för allmän oftalmologi, gärna med fördjupning i något av områdena glaukom, medicinsk retina, barn eller skelning. Vi söker även kataraktkirurger, erfarenhet av glaukom och korneakirurgi är meriterande. Intresse för undervisning, utvecklingsarbete och forskning ser vi som något positivt.

Kvalifikationer

Specialistkompetens i oftalmologi

Upplysningar

Verksamhetschef Gunnar Ladenvall, telefon 031-343 16 70.

Facklig företrädare

SACO Anders Jönsson, telefon 031-343 20 42

Ansökan sänds till

Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Området Sinnesorganen
Anita Ling Gustavsson, Röda Stråket 16, 413 45 Göteborg

Anders Heijl har tilldelats Schiøtzmedaljen för framstående prestationer

Schiøtzmedaljen är det i särklass mest prestigefyllda pris, som utdelas av Norsk Oftalmologisk Forening. Under de 45 år som gått sedan medaljen instiftades har den utdelats till totalt 21 personer varav två från Sverige, fyra från Danmark och en från vardera Nederländerna, Schweiz, Tyskland och USA

MEDALJENS FRAMSIDA visar professor Hjalmar Schiøtz' bild och inskriptionen:

SOCIETAS OPHTHALMOLOGIA NORVEGICA HJ. SCHIØTZ. Dess baksida bär inskriptionen: HOMO BONUS SOLUS FIT MEDICUS BONUS (endast en god människa blir en god läkare).

I STATUTERNA HETER det att minnesmedaljen skall "utdeles uten hensyn til nasjonalitet, til påskjønnelse av fremragende vitenskapelig arbeid

eller annen innsats til fremme av oftalmologien og Norsk Oftalmologisk Forening". Schiøtzfondens styrelse består av ordföranden för Norsk Oftalmologisk Forening samt professor I vid landets universitetögonkliniker.

Sveriges ögonläkarförenings styrelse gratulerar varmt.

Anders Heijl är årets mottagare av Axel Hirschs pris

Styrelsen för forskning vid Karolinska Institutet har i år beslutat att årets mottagare av Medicine doktor Axel Hirschs pris är Anders Heijl, professor vid ögonkliniken vid Universitetssjukhuset MAS i Malmö.

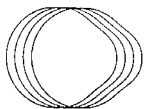
Heijl får priset för en omfattande studie om grön starr, en av våra stora folksjukdomar. Juryns motivering lyder: "Studien adresserar frågan om trycksänkande behandling påverkar förloppet vid folksjukdomen öppenvinkelglaukom. Den tvekan som tidigare rådde huruvida trycksänkande behandling var av godo i denna stora patientgrupp är nu bilagd. Studien visar att tryckreduktion förlångsammare progressen av sjukdomen. Trots att behandling av förhöjt intraokulärt tryck skett sedan 1800-talet har det inte funnits några helt övertygande evidensba-

serade studier att sådan behandling hjälper förrän nu. Studien är en milstolpe inom oftalmologin och studiens tydliga resultat är avgörande för behandlingen av folksjukdomen glaukom."

I den studie som Heijl får priset för ingick över 30 000 patienter. Studien pågick i över tio år och är den största studien om grön starr som någonsin genomförts i världen. Trycksänkande behandling har länge använts för att sänka trycket i ögat och för att förebygga grön starr. Men det är först nu, i och

med Heijls studie, som det kunnat bevisas att behandlingen verkligen får sjukdomen att utvecklas långsammare. Enligt Heijl skulle många av världens 180 miljoner människor kunnat slippa bli blinda om man bara satt in förebyggande behandling i tid. Många av de patienter som blir diagnostiserade med grön starr har redan förlorat halva sin syn när sjukdomen upptäcks

Källa: Karolinska Institutet (http://intra.ki.se/articleny_se.html?ID=4428)

SVERIGES ÖGONLÄKARFÖRENING
Swedish Ophthalmological Society

Ansökan om medlemskap

Jag ansöker härmed om medlemskap i Sveriges Ögonläkarförening.

Personnummer _____

Namn _____

Adress _____

Postadress _____

Datum och namnteckning _____

Jag rekommenderar _____

för medlemskap i Sveriges Ögonläkarförening

Datum och namnteckning _____

Namnförtydligande _____

Skickas till:

Anders Behndig
Facklig sekreterare
Norrlands universitetssjukhus, Ögonkliniken, 901 85 Umeå

Alcon har i samarbete med
Sveriges Ögonläkarförening skapat

Alcon Stipendiefond

SYFTE

Fondens syfte är att stödja Sveriges Ögonläkarförenings utbildningsverksamhet genom att årligen dela ut stipendier för besök på American Academy of Ophthalmology (AAO).

STIPENDIEBELOPP

Fem stipendier på 25.000 kronor vardera. Stipendierna skall täcka resa, uppehälle samt kongressavgift.

VEM KAN SÖKA

ST-läkare som är medlem i Sveriges Ögonläkarförening och som vetenskapligt och/eller kliniskt fört oftalmologin framåt i Sverige.

ANSÖKAN

Stipendieansökan skickas till Vetenskapliga Sekreteraren, Sveriges Ögonläkarförening och skall innehålla namn, persondata samt en motivering till varför vederbörande söker stipendium med beskrivning över kliniska och/eller vetenskapliga meriter. Hela ansökan bör ej överstiga en A4-sida. Till ansökan ska bifogas en beskrivning av det/de projekt som sökanden bedriver samt i förekommande fall en publikationslista. Ansökan skall vara Vetenskapliga Sekreteraren tillhanda senast den 1 februari 2005.

ÅTERRAPPORTERING

En skriftlig rapport önskas till Sveriges Ögonläkarförenings efterutbildningskommitté senast två månader efter avslutad USA-resa. Rapporten kan komma att publiceras.

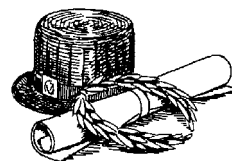
STIPENDIEUTDELNING

Utsedda stipendiaterna kommer att meddelas skriftligen. Stipendierna utdelas under Sveriges

För ytterligare information kontakta: Anne-Marie Mars
Alcon Sverige AB, Box 12233, 102 26 Stockholm. Tel. 08-634 40 00.
epost: annemarie.mars@alconlabs.com

Gunvor von Wendt, Legitimerad
läkare vid S:t Eriks Ögonsjukhus,
Institutionen för Klinisk Neurove-
tenskap,
Sektionen för Ögon och Syn, Karo-
linska Institutet
Har avlagt sin medicine doktorsexam-
en den 4 november 2005

Avhandlingens titel: Screening for
Diabetic Retinopathy
Aspects of Photographic Methods

Handledare:
Professor Stefan Seregard,
Karolinska Institutet

Bihandledare:
Docent Paula Summanen,
Helsingfors Universitet
Professor Peep Algvere,
Karolinska Institutet

Opponent:
Professor Elisabet Agardh,
Lunds Universitet

Betygsnämnd:
Professor Christian Berne, Uppsala Universitet
Docent Magnus Gjötterberg,
Karolinska Institutet
Docent Alexandre Wajngot, Karolinska Institutet

Abstract

Diabetic retinopathy (DRP) is a major cause of acquired blindness and visual impairment among people of working age as well as those aged 65 years or more. About 3-4% of the population has diabetes mellitus, 35-65% of the diabetic patients have some type of DRP and 10-35% have sight-threatening retinopathy. Regular eye examinations with a sensitive method are important in order to detect the treatment needing, usually asymptomatic, lesions in time. Only then laser treatment reduces the risk of visual impairment by 50-90%. Forty-five degree photography from one or two fields using colour transparencies or Polaroid pictures has so far been the predominant photographic screening method. Field definitions, especially for the macular field, have varied according to different recommendations. Sixty degree wide-field photography offers large field coverage and might, despite less magnification, improve detection of diabetic retinopathy abnormalities. Furthermore, the detectability of vascular structures and red lesions might improve when using red-free light at photography. The technique of using a monochromatic green filter enhances the contrast of retinal blood vessels and haemoglobin containing structures.

In this methodological study varying photographic screening methods for the detection of DRP were evaluated. Using wide-field 60° cameras it was studied whether DRP was more easily detected from red-free film based or digital black-and-white pictures as compared to corresponding colour transparencies. Furthermore, it was evaluated whether two 60° photographic fields were needed or whether one 60° field was enough for screening purposes. The field coverage of one and two 60° fields was compared with that of the Gold Standard (30° seven-field photography). We also studied how retinal neovascularizations (NVEs) were detected from one and two 45° fields and compared the results with that of one- and two-field 60°

photography. Furthermore, in order to find out whether any of three varying 45° macular fields was superior in detecting NVEs, the number of NVEs detected in each of them was compared with the number detected from the 60° fovea-centred field.

Our results show that especially early DRP lesions (red dots) but also intraretinal microvascular abnormalities and venous beading, both indicating severe DRP, are more easily detected from monochrome red-free digital images and photographs, compared to colour transparencies. This is important as the detection of the first abnormalities as well as of the severe DRP lesions influences both future screening intervals and decisions for referral or treatment. "White lesions", e.g. cotton wool spots, were the only abnormalities which were less easily detected with the red-free technique. For further prognosis these lesions are, however, not considered as important as the former ones. Single-field 60° photography can be advocated only when the finding in this field is normal, otherwise severe lesions can be missed. One and two-field 60° photography covers 60% and 80%, respectively, of the areal coverage of that of 30° seven-field photography (Gold Standard). One- and two-field 45° photography disclosed 53% and 77%, respectively, of the NVEs which were detected from two-field 60° photography. Of the 45° macular fields investigated, the field centred most temporally turned out to disclose NVEs most appropriately.

Keywords: Diabetic retinopathy, diabetic maculopathy, screening, retinal photography, photographic fields, grading scale, inter-observer agreement, inter-method agreement, monochromatic photography, retinal neovascularizations, sight-threatening diabetic retinopathy

ISBN: 91-7140-398-1

Louise Bergman

Uveal melanom: Epidemiological and clinical aspects.
Louise Bergman, Institutionen för klinisk neurovetenskap/sektionen för ögon och syn,
Karolinska Institutet.

Louise Bergman, Legitimerad läkare vid Institutionen för klinisk neurovetenskap,
Sektionen för ögon och syn, Karolinska Institutet
Har avlagt sin medicine doktorexamen den 14 oktober 2005

Avhandlingens titel:

UVEAL MELANOMA: EPIDEMIOLOGICAL AND CLINICAL ASPECTS

Huvudhandledare:

Professor Stefan Seregard, Institutionen för klinisk neurovetenskap Karolinska Institutet

Bihandledare:

Medicine doktor Boel Ragnarsson-Olding, Institutionen för onkologi/patologi,
Karolinska Institutet

Opponent:

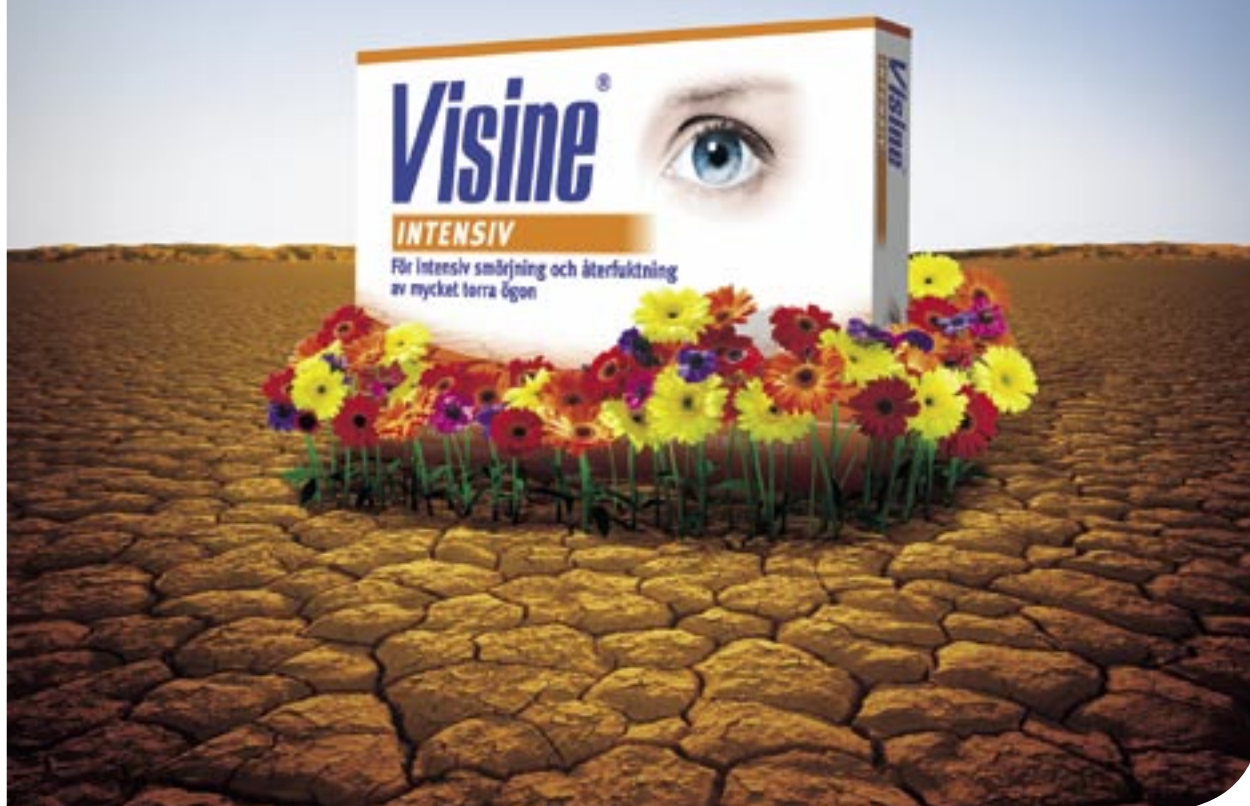
Professor Marie Diener-West, Department of Biostatistics, Johns Hopkins University, Baltimore, USA

Betygsnämnd:

Professor Per Hall, Institutionen för medicinsk epidemiologi och biostatistik, Karolinska Institutet
Docent Leif Bergkvist, Institutionen för kirurgiska vetenskaper, Uppsala Universitet
Docent Leif Tallstedt, Institutionen för klinisk neurovetenskap, Karolinska Institutet

Nya Visine® Intensiv ger liv åt torra ögon

Visine® Intensiv innehåller ett naturligt ämne, tamarindfrö-polysackarid (TSP), vilket liknar mucinet som finns i tårfilmen.

- Visine® Intensiv samverkar med mucinlagret på ett unikt sätt.
- Balansen hos tårfilmen återskapas och symtomen lindras.
- Visine® Intensiv är fri från konserveringsmedel.

Pfizer AB, 08-519 062 00, www.pfizer.se

LONG LASTING **Visine®**

The *lifescience* of eye care

SOE'99 – stipendium 2005

Stiftelsen för Oftalmologisk forskning, SOE'99 har som ändamål att genom årliga stipendier fördela dess medel till enskild person, forskargrupp eller laboratorium, som bidragit till att stärka svensk teoretisk och/eller klinisk ögonforskning såväl nationellt som internationellt.

Stiftelsens styrelse har beslutat att 2005 års stipendium på vardera 30.000:- SEK tilldelas Per Hägermalm, Stockholm och Britt-Marie Karlheden, Stockholm med följande motivering:

Per Hägermalm
för enastående insatser för att skapa nya resurser för ögonforskning i Sverige, främst inom Synfrämjandets forskningsfond

Britt-Marie Karlheden, S:t Eriks sjukhus
för hennes stora och outtröttliga insatser i samband med ansökningar och utdelningar av forskningsstipendier från flera fonder men främst Synfrämjandets forskningsfond

Diplom och stipendier överlämnades vid
Sveriges Ögonläkarförenings föreningsmöte 2005

Bo T. Philipson

Nils O. Rehn

Klas Göran Brege

Axel Hirsch Pris till Anders Heijl

Anders Heijl tilldelades i september 2005 Axel Hirsch pris inom ämnesområdet oftalmologi för publikationen: Reduction of intraocular pressure and glaucoma progression. Early manifest glaucoma trial. Arch. Ophthalmol. 120 (2002) 1268-1279.

Juryns motivering var följande:
”Studien adresserar frågan om trycksänkande behandling påverkar förloppet vid folksjukdomen öppenvinkelglaukom. Den tvekan som tidigare rådde huruvida trycksänkande behandling var av godo i denna stora patientgrupp är nu bilagd. Studien visar att tryckreduktion förlångsammare progressen av sjukdomen. Trots att behandling av förhöjt intraokulärt tryck skett sedan 1800-talet har det inte funnits

några helt övertygande evidensbaserade studier att sådan behandling hjälper förrän nu. Studien är en milstolpe inom oftalmologin och studiens tydliga resultat är avgörande för behandlingen av folksjukdomen glaukom.”

MEDICINE DOKTOR Axel Hirsch jubileumsfond inrättades 1960 genom ett gåvobrev från doktor Axel Hirsch med anledning av Karolinska Institutets 150-årsjubileum. Fon-

dens årliga avkastning utgör ett pris som ”av medicinska fakulteten vid Karolinska Institutet skall utdelas som belöning för en av svensk forskare publicerad vetenskaplig skrift av högt värde

Ögonläkarföreningen gratulerar till den mycket prestigefyllda utmärkelsen.

Klas-Olav Skoog

K O N G R E S S F Ö R T E C K N I N G

Du hittar också information om kongresser på internet; www.swedeye.org/meetings

2006

- January 15 - 20, 2006, Maui, HA, USA, Hawaiian Eye 2006, www.OSNSuperSite.com/hawaii
- January 26 - 29, 2006, Nassau, Bahamas, International Congress on Wavefront Sensing and Optimized Refractive Corrections, www.wavefront-congress.org
- February 10-12, 2006, Monte Carlo, Monaco, ESCRS Winter Refractive Surgery Meeting, www.es CRS.org
- February 17 - 21, February 19 - 24, Sao Paulo, Brazil, XXX International Congress of Ophthalmology www.ophthalmology2006.com.br
- March 9 - 11, 2006, Alicante, Spain, Alicante Refractive International 2006, www.alicanterefractiva.com
- March 15 - 19, 2006, Keystone, Co, USA, AAOPOS Annual Meeting, www.aapos.org
- April 28 - 29, 2006, Fort Lauderdale, FL, USA, Fourth International Meeting of the, International Society for Imaging in the Eye isie.net
- April 30 - May 4, 2006, Fort Lauderdale, FL, USA, ARVO Annual Meeting 2006, www.arvo.org
- May 27-28, Aarhus, Denmark, European Association for the Study of Diabetic Eye Complications (EASDec), www.easdec.org
- May 25 - 28, 2006, Toronto, Ontario, Third International Congress on Glaucoma surgery, www.icgs2006.com
- June 17 - 20, 2006, Copenhagen, Denmark, XXXVII Nordic Congress of Ophthalmology, www.nok2006.dk
- August 30 - September 1, 2006, Uppsala, Sweden, Annual Meeting of the Swedish Ophthalmological Society
- Official language: Swedish
- September 9 - 13, 2006, London, UK, XXIV Congress of the ESCRS, www.es CRS.org
- October 4 - 7, 2006, Vilamoura, Portugal, EVER, European Association for Vision and Eye Research, www.ever.be
- November 11 - 14, 2006, Las Vegas, Nv, USA, Annual Meeting of the American Academy of Ophthalmology www.aao.org
- November, 2006, Göteborg, Sweden, Riksstämman, The annual general meeting of the Swedish Society of Medicine Official language: Swedish, www.svls.se

2007

- April 11 - 15, 2007, Seattle, Wa, USA, AAOPOS Annual Meeting, www.aapos.org
- April 28 - May 2, 2007, San Diego, Ca, USA, ASCRS/ASOA Symposium and Congress, www.as CRS.org
- May 6 - 10, 2007, Fort Lauderdale, Fl, USA, ARVO Annual Meeting 2007, www.arvo.org
- July 15 - 21, 2007, Singapore, World Glaucoma Congress 2007, www.globalaigs.org
- August 29 - September 1, 2007, Växjö, Sweden, Annual Meeting of the Swedish Ophthalmological Society
- Official language: Swedish, www.congrex.se/ogon.arsmote
- September 8 - 12, 2007, Stockholm, Sweden, XXV Congress of the ESCRS, www.es CRS.org
- October 3 - 6, 2007, Portoroz, Slovenia, EVER, European Association for Vision and Eye Research, www.ever.be
- November 10 - 13, 2007, New Orleans, La, USA, Annual Meeting of the American Academy of Ophthalmology www.aao.org
- November, 2007, Stockholm, Sweden, Riksstämman, The annual general meeting of the Swedish Society of Medicine Official language: Swedish, www.svls.se

Guldögat 2005

Priset för bästa ST-handledare, Guldögat, har i år tilldelats Dr Per Montan, S:t Eriks Ögonsjukhus.

Motiveringen är ”Du förmedlar kunskap med både humor och entusiasm. Du är tillgänglig för våra frågor och uppmuntrar oss att ifrågasätta. Du har bred kunskap och en yrkesstolthet, men samtidigt förmågan att avdramatisera kraven. Du ser individen bakom ST-rocken.”

Priset delades ut i samband med tisdagsmötet den 6 december 2005.

Kliniska elektrofysiologiska metoder för utredning av synfunktionen vid retinala sjukdomar

Kursen vänder sig till ST-läkare och färdiga specialister

17-18 November 2005

Diagnos och prognos vid olika ögonsjukdomar

- Diabetesretinopathi
- Hemitrombos, centralvenstrombos
- Läkemedelsskador
- Näthinnekirurgi (experimentell och klinisk)
- Makulopathier
- Ärftliga näthinnesjukdomar
- Retinal funktionsnedsättning vid annat handikapp (syndrom)
- ERG-utredning av synnedsättning hos barn
- Opticusskada

Deltagarantal: 25 (de första 25 från skilda kliniker att anmäla sig antas till kursen)

Kursansvariga: Sten Andréasson och Vesna Ponjavic

Föreläsare: Marie Bengtsson, Anitha Bruun, Berndt Ehinger, Louise Eksandh, Fredrik Ghosh, Lotta Gränse, Marita Grönlund Andersson, Kristina Holm, Hans Holmberg, Charlotte Hvarfner, Sten Kjellström, Ulrika Kjellström, Kristian Klemp, Jörgen Larsson, Monica Lövestam Adrian, Måns Magnusson, Eva Malm, Patrik Schatz, Janina Waga, Karin Wallentén

Kursavgift: 2 200 kr

Plats: Lunds Universitetssjukhus

Kursen börjar kl 09.30 den 17.11 och avslutas kl 12.00 den 18.11 2005.

Sista anmälningdag: 15 oktober 2005

Anmälan till efterutbildningskurs i Lund den 17-18 november 2005

Anmälan via email: sten.andreasson@med.lu.se

Namn: _____

Klinik: _____

Postadress: _____

E-postadress _____

Öka effekten – inte antalet droppar

Xalcom® är en effektiv kombinationsbehandling i en och samma droppe¹. Xalcom® ger dessutom en statistiskt signifikant större IOP-sänkning än latanoprost och timolol givna som monoterapi. Sänkningen av IOP är stabil över tiden visar 1 års data².

Xalcom[®]
latanoprost/timolol

En droppe med mer kraft

INDIKATION: För sänkning av det intraokulära trycket (IOP) hos patienter med öppenvinkelglaukom och okulär hypertension, vilka inte svarar tillräckligt på topikala betablockerare. **DOSERING:** En droppe dagligen i det sjuka ögat. Ögondroppar lösning, latanoprost 50 mikrogram och timolol 5 mg/ml. **REFERENSER:** 1. Shin MD et al. Efficacy and safety of the Fixed Combinations Latanoprost/Timolol versus Dorzolamide/Timolol in patients with Elevated Intraocular Pressure, Ophthalmology Volume 111, 2004; 2: 276–82. 2. Higginbotham EJ et al. Latanoprost and timolol combination therapy vs monotherapy: one-year randomized trial. Arch Ophthalmol.2002; 120: 915-22. Se www.fass.se för vidare information.

Pfizer AB, Box 501, 183 25 Täby. Telefon 08-519 062 00. www.pfizer.se

**Läs Ett Ögonblick
på föreningens hemsida:
www.swedeye.org
lösenord: Gullstrand**

Ögonläkemedel från Santen

GLAUKOM

Timosan[®] (timolol)

Optimol[®] (timolol)

Fotil/Fotil Forte[®] (timolol/pilokarpin)

ALLERGI

Lecrolyn[®] (natriumkromoglikat)

TORRA ÖGON

Artelac[®] (hypromellos)

Oftagel[®] (karbomer)

Ocutears[®] (hyaluronsyra)

INFEKTION

Oftaquix[™] (levofloxacin)

- a clear vision for life

Santen

SantenPharma AB • Solna Torg 3 • 171 45 SOLNA
www.santen.se • Tel 08-444 75 60 • Fax 08-444 75 61

Tonggivande inom glaukombehandling

Xalatan har publicerade långtids-
data, som ingen annan
prostaglandin analog kunnat visa:¹

- fem års bibehållen IOP-sänkning med 25%
från baseline¹
- fem års säkerhetsdata¹

Sveriges mest använda läkemedel vid glaukom.²
Enkel dosering, en droppe en gång om dagen.

Tillförlitlig tryckkontroll

INDIKATION: Sänkning av det intraokulära trycket vid glaukom med öppen kammarvinkel samt vid okulär hypertension. **DOSERING:** En droppe dagligen i det sjuka ögat. Ögondroppar latanoprost 50 mikrogram/ml, 2,5 ml, 3x2,5 ml.
REFERENSER: 1. Alm A et al. Arch Ophthalmol 2004; 122: 957-65 2. LSAB Oktober 2004. Se www.fass.se för vidare information.

Pfizer AB, Box 501, 183 25 Täby. Telefon 08-519 062 00. www.pfizer.se